

Samenvatting Tijdstuk Overlaet - over Rosmalen en het water

[00:00](#) - 's Winters in het water, 's zomers in het zand

[00:35](#) - De Rosmalense wijk de Overlaet 1982

[00:48](#) - Mammoets en wolharige neushoorns

[01:02](#) - Oudste herinnering aan menselijke bewoning: bronzen bijl, 2500 jaar oud.

[01:17](#) - Na de mammoets en rendieren: boerderijen op de zandbergen bij de Maas om droge voeten te houden

[02:05](#) - Aan het eind van de Middeleeuwen komen er kerken bij: vluchtplekken

[02:37](#) - Vanaf 1400 aanleg van dijken

[02:58](#) - Voorbij Grave verlaging van de dijk: De Beerse Overlaet om overstroming hier te voorkomen

[03:20](#) - Vanaf 1472 overstroomt daardoor de polder, ook bij Rosmalen

[03:40](#) - Kanonnen in Grave waarschuwen als de polder volloopt

[04:00](#) - Het vee wordt naar hogere stukken gebracht

[04:37](#) - Dan met een veerboot van Rosmalen naar 's-Hertogenbosch, ligt er ijs dan kun je er naar toe schaatsen

[05:22](#) - Er komt ook een dijk van Nuland tot de Heinis die de Zeedijk genoemd wordt

[05:44](#) - Ook de Annenborch boom ligt op die dijk. Vroeger stond daar een kasteel dat Rodenborch heette

[06:00](#) - Komt er ook nog stormwind bij een overstroming dan kan het een ramp worden [06:30](#) - Vaak blijft er een waterplas, een wiel, over na een overstroming: kijk maar bij de Heinis

[06:54](#) - Een van deze wielen, de Groote Wiel, gaf naam aan de nieuwste wijk van Rosmalen

[07:00](#) - De Groote Wiel is ontstaan in 1926, bij een heel grote overstroming. Door heel veel regen en wind breekt de dijk op 14 plaatsen. Ook de spoorlijn overstroomt. Mensen verliezen hun huis en moeten tijdelijk in hutten op de zandverstuiving wonen.

[08:00](#) - Dit mag nooit meer gebeuren. Ingenieur Lely (zoon van) stelt voor: een stuw bij Lith en de kronkels uit de Maas halen

[08:37](#) - Dat gebeurt en in 1942 kan de Beerse Overlaet verhoogd worden, zodat de Maas daar in de winter niet meer overstroomt

[08:50](#) - De boeren zijn blij, ze hoeven in de winter niet meer bang te zijn voor overstroming van de polder die door de rivierklei erg vruchtbaar is

[09:09](#) - Dan besluit de gemeente dat er meer huizen in de polder kunnen worden gebouwd [09:11](#) - De nieuwe wijk krijgt toepasselijk de naam De Overlaet

[09:53](#) - Maar in 1995 is er weer heel slecht weer, het water stijgt heel hoog, maar gelukkig: de dijken houden het!

[10:18](#) - Na deze gebeurtenis zijn de dijken nog extra verstevigd!

Tijdvak	Jaar	Kleine geschiedenis van de Overlaet
1 Prehistorie		Vondsten uitbaggeren Groote Wielen: mammoet / bronzen bijl Ontstaan dekzand en dekzandrug: natuurlijke dijk
2 Oude Tijd		
3 Vroege Middeleeuwen		
4 Late Middeleeuwen	1400	Aanleg dijken / 1472 Overlaet laat overtollig water in polder
5 16 ^e Eeuw – Renaissance		Jaarlijks overstroming in Rosmalen
6 17 ^e Eeuw - “Gouden Eeuw”		Jaarlijks overstroming in Rosmalen
7 18 ^e Eeuw – Verlichting		Jaarlijks overstroming in Rosmalen
8 19 ^e Eeuw – Industrialisatie		Jaarlijks overstroming in Rosmalen
9 20 ^e Eeuw – Wereldoorlogen	1926	Grote Overstroming / Vluchten naar hei / Lely: stuw bij Lith e.d.
	1942	Beerse Overlaet dicht
	1982	Aanleg nieuwe wijk De Overlaet
10 20 ^e en 21 ^e Eeuw: Onze tijd	1995	Evacuees uit Land van Maas en Waal naar Rosmalen / A2 overstroomd

© 2021 Tekst en beeld: Jos en Piet Korsten en Peter van Hoek

© 2025 Samenvatting Jan van Nuland